

- да имат **равенство** с представителите на другите етноси;
- **да не се срамуват** от ромското и произхода си;
- по-добър прием в училище, обществени места и месторабота;
- по-добра среда за развитие, по-сигурен, по-спокоен живот; сигурен и спокоен живот;
- за живот без никаква **дискриминация** и т.н.

Всички тези послания имат една и съща етимология и тя се крие в дългото възприемане на рома като непълноценен човек, който задължително обитава периферията на обществото, не се занимава със сериозни дела и не се бърка в управлението на собствената си държава. Когато по някакви причини това се е случвало, тогава ромът е бил принуждаван да подтиска ромската си идентичност и и дори съзнателно да работи срещу нея. А съдбата на първопроходците, които са се формирали и са работили по-дълго време при социализма, се е стекла точно по този начин. Типични мнения в тази насока са:

- „Очаквам за моето дете равен достъп до всички институции в България.” (С.И.);
- „Надявам се в близко бъдеще културата на българина да достигне нивото на истинската толерантност, за да се научи да приема различното от себе си. Тогава ще бъде спокойна за собствените си деца.” (Е.Б.);
- „Децата ми да бъдат свободно живеещи, без да се срамуват от това че са роми. Да ползват всички блага и права в родината си.” (Ф.А.).

Най-вероятно този изживян опит кара една значителна част от анкетирания ром да очакват от собственото си поколение **да не предават ромското и да бъдат верни на него, да запазят културата и традициите, да преодолеят комплекса, че са роми, да помагат на ромите** и т.н.

В това отношение съвременният, добре образован и интегриран, български ром ни напомня на съвременния добре образован етнически българин, който все по-силно издига глас в защита на собствените си етнокултурни маркери в глобализацията се съвременен свят и обединена Европа. Типични мнения в тази насока са следните текстове:

- „От собствените си деца очаквам да завършат висшето си образование и дори да се квалифицират и след това, да се реализират професионално, но никога да не забравят, че са роми и винаги да откликват в помощ на ромската младеж и ромската общност. Да не предават ромското, а да бъдат верни на него.” (З.О.);
- „На първо място да получат добро (висше) образование и да се реализират. Да преодолеят комплекса, че са роми. Да опазят, колкото могат културата и традициите ни, и да помагат на ромите колкото могат.” (Г.Г.).

ИЛ не са пропуснали и един твърде важен момент на отношение към собственото си поколение, то „да расте в толерантна обстановка”, „самото то да бъде по-толерантно”, **„да приема другите, както себе си”** и „да няма негативни предразсъдъци към другите малцинства”.

- „Очаквам бъдещите ми деца да бъдат самостоятелни и учението за тях да бъде на първо място. Искам да изкарват хляба си честно, да не изпитват завист към другите хора и омраза към по-различните от тях. Очаквам от тях да уважават първо себе си, а после и другите.” (Р.К.);
- „Да нямат предразсъдъци към другите малцинствени групи.” (Г.Г.).

В отговорите на ИЛ понятията: **честни, трудолюбиви, добри, толерант-**